

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **O. P.**, bytem XXX, zastoupena Mgr. Danielem Krajčem, advokátem se sídlem Náměstí Přemysla Otakara II. č. 36, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 16. 6. 2006, č.j. SCPP-1538/C-214-2006,

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, ze dne 16. 6. 2006, č.j. SCPP-1538/C-214-2006, kterým bylo rozhodnuto o jejím odvolání a o odvolání podaném panem V. Y. proti usnesení Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie České Budějovice, Oddělení cizinecké policie Jindřichův Hradec ze dne 28. 2. 2006, č.j. SCPP-95/CB-IV-CI-2006, kterým bylo zastaveno řízení ve věci žádosti o povolení k pobytu na území České republiky pana V. Y., a jímž bylo uvedené prvostupňové rozhodnutí změněno tak, že odvolací orgán uvedl náležité označení účastníků řízení.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobkyně namítla nepravdivost tvrzení o tom, že její syn v době žádosti pobýval na území ČR neoprávněně, neboť mu 30. 7. 2003 skončila doba pobytu a nebyl oprávněn podat žádost. Žalobkyně uvedla, že tomu tak není, protože syn ihned požádal o obnovu řízení ve věci zrušení platnosti povolení k pobytu v roce 1997. Protože mu byla zamítnuta žádost i odvolání, obrátil se na soud, neboť všechny okolnosti nasvědčují tomu, že zrušení povolení k pobytu nebylo v souladu se zákonem. Také namítla, že žádala ředitele cizinecké policie v Praze o přihlášení syna v době, kdy byl ještě ve vazbě, ale žádné informace nedostala. Její žádosti k Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu vnitra skončily opět u cizinecké policie, která její žádost zamítla. Dále žalobkyně uvedla, že při rozhodování se mělo přihlídnout k tomu, že její syn přesídlil na území ČR se svými rodiči a sestrou v souladu s usnesením vlády ČR o přesídlení krajanů ze dne 17. 1. 1996, když prodali veškerý svůj majetek a přesídlili na trvalý pobyt. O přesídlení rozhodla žalobkyně, protože synovi v té době bylo 17 let. V Republice Kazachstán se nemá kam vrátit, žalobkyně nemá jako samoživitelka finanční prostředky, aby mohla zajistit synovi první začátky v té republice. Podle jejího názoru rovněž cizinecká policie porušuje její právo na rodinný život, zahrnující i vazby mezi ní a synem, čímž porušuje jak Ústavu České republiky, tak Listinu základních práv a svobod a Evropskou úmluvu o lidských právech a Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod. Syn má také na území ČR syna M., kterému je 7 let, takže může získat pobyt jako rodinný příslušník občana EU mladšího 21 let.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že skutečnostmi namítanými v žalobě se zabýval, a proto odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze usnesením č.j. 8 Ca 246/2006-49 ze dne 18. listopadu 2008 žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního s tím, že žalobkyně zjevně není a nikdy nebyla v postavení opravňujícím ji k podání žaloby, protože napadeným rozhodnutím žádné její veřejné subjektivní právo nebylo a nemohlo být dotčeno; žaloba tedy byla podána osobou, která je k jejímu podání zjevně neoprávněná.

Toto usnesení bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 63/2009-81 ze dne 22. ledna 2010, když soud dospěl k závěru, že odmítnutí návrhu proto, že byl podán osobou zjevně neoprávněnou lze vyhradit pouze případům nedostatku procesní legitimace a jen zcela zjevným nedostatkům legitimace hmotné, zjiitelným bez pochyb a okamžitě, zpravidla již z návrhu samotného; pokud tomu tak

není, musí soud návrh věcně projednat a vyjde-li v této fázi nedostatek aktivní legitimace najevo, rozhodne o věci rozsudkem.

Městský soud v Praze tedy ve věci znovu jednal a rozsudkem č.j. 8A 36/2010-114 ze dne 23. 11. 2010 žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Na základě kasační stížnosti žalobkyně ve věci znovu rozhodoval Nejvyšší správní soud, který rozsudkem č.j. 5 As 58/2011-141 ze dne 19. 8. 2011 výše označený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud konstatoval, že již ve svém předchozím rozsudku uvedl, že „dospěl-li městský soud k závěru, že stěžovatelka není legitimována k podání žaloby podle § 65 odst. 1 s. ř. s. (přitom nezkoumal ani legitimaci podle odst. 2 cit. ustanovení), neboť nebyla na svých právech zkrácena přímo nebo v důsledku porušení svých práv, tedy nebyla v postavení opravňujícím ji k podání žaloby, protože napadeným rozhodnutím žádné její veřejné subjektivní právo nebylo a nemohlo být dotčeno, resp. o jejích právech nebylo ve správním řízení rozhodováno, učinil tak v rozporu s obsahem správního spisu.“ Městský soud měl v intencích názoru Nejvyššího správního soudu jej zavazujícího přezkoumat, zda stěžovatelce nesvědčí žalobní legitimace dle ustanovení § 65 odst. 2 soudního řádu správního, když ze spisu vyplývalo, že účastníci správního řízení minimálně ve formálním smyslu byla. Dospěl-li tedy městský soud k závěru, že správní rozhodnutí nemohla zasáhnout sféru hmotných práv stěžovatelky, měl se vyjádřit k tomu, zda stěžovatelce nesvědčí aktivní legitimace opírající se o její předchozí účastenské postavení ve správním řízení, které správní orgán ve svém rozhodnutí vyjádřil, nicméně ve vztahu ke stěžovatelce postrádá rozhodnutí odůvodnění.

Zde Nejvyšší správní soud považoval za vhodné připomenout, že pojem účastník řízení před správním orgánem je nutno vykládat tak, že jím je ten, s kým správní orgán měl podle zákona jako s účastníkem jednat; je jím tedy i ten, s kým jako s účastníkem jednáno nebylo, ač mu zákon takové postavení přiznává; není jím naopak ten, s kým správní orgán jako s účastníkem jednal, ačkoli mu takové postavení ze zákona neplyne (k tomu viz například rozsudky zdejšího soudu ze dne 2. 12. 2003, sp. zn. 7 A 56/2002 a ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 8/2008 - 33).

Městský soud v Praze tedy ve věci znovu jednal. Jednání nařízeného na 20. 3. 2012 se účastníci, ač řádně předvoláni, nezúčastnili.

Městský soud v Praze tedy opět přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních námitek, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 3. 2. 2006 podal pan V. Y., nar. 23. 8. 1980, státní příslušnost Kazachstán, žádost o povolení trvalému pobytu na území České republiky. Dne 28. 2. 2006 Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie České Budějovice, Oddělení cizinecké policie Jindřichův Hradec vydala rozhodnutí, kterým podle ust. § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zastavila řízení ve věci této žádosti, když správní orgán I. stupně konstatoval, že žadatel pan V. Y. je starší 21 let a není nezaopatřenou osobou a v době podání žádosti pobýval na území České republiky neoprávněně, neboť dne 30. 7.

2003 nabylo právní moci rozhodnutí o zrušení platnosti jeho povolení k pobytu a dne 12. 11. 2005 skončila doba pobytu, po kterou byl žadatel oprávněn pobývat na území České republiky bez víza.

Proti tomuto rozhodnutí podal pan V. Y. dne 22. 3. 2006 odvolání a dne 20. 3. 2006 podala odvolání též žalobkyně paní O. P..

Městský soud v Praze konstatoval, že z obsahu napadeného rozhodnutí, jakož i z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zřejmé, že ve správním řízení bylo rozhodováno o veřejném subjektivním právu pana V. Y., nar. 23. 8. 1980, nikoliv o veřejném subjektivním právu žalobkyně. V době, kdy řízení probíhalo, byl žalobce starší 18 let, tedy byl osobou zcela způsobilou k právům i k právním úkonům, a žalobkyně tedy nemohla jednat za něj; takovou skutečnost v podané žalobě ani netvrdila.

Soud tedy konstatoval, že k podání žaloby podle ust. § 65 odst. 1 a násl. soudního řádu správního je oprávněna jen osoba, která byla napadeným rozhodnutím správního orgánu dotčena ve svých právech, tedy které byla tímto rozhodnutím založena, změněna, zrušena nebo závazně určena práva nebo povinnosti. Žalobkyni napadeným rozhodnutím žádné její veřejné subjektivní právo nebylo a nemohlo být dotčeno, neboť se jím o právním statusu žalobkyně vůbec nerozhodovalo. Jestliže napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o právech V. Y., pak mohl žalobu proti tomuto rozhodnutí podat pouze on, nikoliv žalobkyně. Z hlediska ust. § 65 odst. 1 soudního řádu správního tedy byla žaloba podána neoprávněnou osobou.

Soud dále zkoumal, zda žalobkyni svědčila aktivní legitimace podle ust. § 65 odst. 2 soudního řádu správního. Podle této normy žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Soud tedy zkoumal, zda v projednávané věci byl splněn základní předpoklad pro aplikaci této normy, a zda tedy žalobkyně ve své žalobě ze dne 21. 8. 2006 tvrdila, že byla postupem správního orgánu zkrácena na právech, která jí přísluší, a to takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Taková tvrzení však žaloba ze dne 21. 8. 2006 neobsahuje. Relevantní žalobní body jsou obsaženy v části II. žaloby, avšak všechny se svou podstatou týkají hmotně-právní stránky rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti pana Y. o povolení k pobytu na území České republiky. Žalovanému, resp. správnímu orgánu I. stupně tu není vytýkáno porušení práv žalobkyně, ale jsou tu zmiňovány okolnosti, za jakých se rodina žalobkyně přestěhovala z Kazachstánu do České republiky a v jaké situaci se nachází pan Y.. Pokud jde o porušování práv žalobkyně, ta pouze uvedla, že cizinecká policie porušuje její právo na rodinný život zahrnující i vazby mezi ní a synem a zamítnutím žádosti porušuje ust. čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 4 čl. 7 čl. 323 a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tuto námitku však žalobkyně nijak nekonkretizovala, takže soud se s ní mohl vypořádat jen v tom smyslu, že otázkou možného dotčení soukromého a rodinného života žalobkyně se žalovaný odvolací orgán zabýval. V odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 3 dole a na str. 4

nahoře konstatoval, že ust. § 169 odst. 7 zákona o pobytu cizinců nepřipouští možnost správního uvážení, a tedy ani možnost posoudit, zda rozhodnutí je přiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Soud tedy uzavřel s tím, že žalobkyně v žalobě neuvedla žádnou konkrétní žalobní námitku, která by mohla zakládat její aktivní legitimaci podle ust. § 65 odst. 2 soudního řádu správního.

Nad rámec těchto úvah ještě soud konstatoval, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, proč žalovaný považoval žalobkyni za účastníka správního řízení. Pan V. Y. se narodil dne 23. 8. 1980, takže ke dni podání žádosti o povolení pobytu na území České republiky (3. 2. 2006) byl zcela zletilý a žalobkyně, jež je jeho matkou, tedy nebyla již v postavení jeho zákonné zástupkyně. Ani z vyjádření žalobkyně, ani z obsahu správního spisu nevyplývá, že by pan Y. byl v době podání žádosti na žalobkyni ekonomicky závislý, například proto, že by byl nezaopatřenou osobou. Ačkoliv tedy žalovaný jednal se žalobkyní jako s účastníkem řízení, žalobkyně jím ve skutečnosti nebyla, protože takové postavení jí ze zákona neplyne. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaný přiznal žalobkyni postavení účastníka řízení v rozporu se zákonem.

Na základě těchto skutečností tedy soud dospěl k závěru, že žaloba proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 16. 6. 2006, č.j. SCPP-1538/C-214-2006, byla podána osobou, která tímto rozhodnutím nebyla a nemohla být zkrácena na svých právech, a to ani ve smyslu ust. § 65 odst. 1 soudního řádu správního, ani ve smyslu ust. § 65 odst. 2 soudního řádu správního, a proto nezbylo než konstatovat, že žaloba byla podána nedůvodně. Soud proto žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. března 2012

JUDr. Slavomír Novák
předseda senátu